

PRÍSNE TAJNÉ

SPRÁVA

o štátobezpečnostnej situácii v Západoslovenskom kraji
a v hlavnom meste Slovenska Bratislave za obdobie od 1.10.1971
do 15.10.1971.

Poznatzky získané k diplomatom a vízovým cudzincom :

Dňa 6.10.1971 pricestoval do Bratislavy kultúrny atašé
ZÚ Francúzska v Prahe Jacques JANVIER, nar. [REDAKOVANÉ], za
účelom oficiálnej návštevy MŠ a MK SSR. Na letisku v Prahe bol
očakávaný francúzskym profesorom pôsobiacim na PF UK v Bratis-
lave André LESCALLIEROM a pracovníkom v MŠ SSR Antonom SIRO-
TOM. Z letiska odišla uvedená spoločnosť na MŠ SSR na Suvorov-
ovu ulicu, kde bol JANVIER prijatý na zahraničnom odbore MŠ,
ako i MK SSR.

V odpoľudňajších hodinách dňa 6.10.1971 JANVIER spoločne
s LESCALLIEROM odišli autom smerom na Zohor a Pernek, kde sa
otočili a vrátili späť do Bratislavy. Celá cesta do Perneku
a späť im slúžila na kontrolu, zameranú na zistenie, či je
prevádzané sledovanie JANVIERA. Vo večerných hodinách asi o
20.00 hod. odletel JANVIER späť do Prahy.

VC Ján ROBRINK, nar. [REDAKOVANÉ], holandský štátny prísluš-
ník, povolením riaditeľ v rozhovore o návšteve generálneho
tajomníka ÚV KSSZ v Juhoašvíi hovoril, že teraz by predstavi-
telia ZSSR navštevovali Holandsko, NSR, Kanadu, Rakúsko do
roztrhania, ale každý na Západe vraj vie, že o čo ide. Podľa
neho, ZSSR hľadá na Západe záchranu, ale Západ sa od takých
dištancuje a podľa toho je vidieť, že návšteva v Juhoašvíi nep-
riniesla žiadne zmeny. Najväčší strach má ZSSR, ako ďalej po-

vedal, z čínskej politickej aktivity, najmä po návšteve osobného poradcu prezidenta USA Kissingera v Číne. Je vraj treba však vyčkáť, kam bude spieť vývoj na ďalekom Východe, najmä po smrti MAO, ale podľa neho, pre ZSSR priaznivý nebude.

Ďalší VC, NSR štátny príslušník Lešhar KOLB, nar. [REDAKOVANÉ], povolením obchodník uviedol, že v Prahe je nespásaná situácia a že politický režim v ČSSR sa pripravuje. Zdôvodňoval to tým, že 9.10.1971 zatvorili vraj v Prahe Sarkovského a najbližšie, že príde rad na Dubčeka, ktorý im tiež stojí v ceste. Ďalej KOLB nedával na kancelára NSR Brandta, že robí politiku, ktorá sa nezrovnáva so ctou Nemcov. Tento vraj za prístelakú politiku, ktorá robí voči ZSSR a Poľsku musí z vlády vyletieť. Celá politika Brandta, ako KOLB ďalej hovoril, odporuje záujmom NSR a jeho terajšia vláda preto musí byť nahradená inou, ktorá bude robiť nemeckú politiku a nie komunistickú.

Poznanky získané k emigrantským centrá a skupinám v zahraničí:

Cestou VC z NSR Ireny MEISTER, ktorá je v styku s pracovníkmi SE v Mníchove, bolo zistené, že vyhlásenie poľského rozviedčika CZECHOVICZA urobilo v SE veľký rozruch a poplach. Následkom toho boli sprísnené odchody zamestnancov SE do iných štátov, na každú cestu aj po NSR musia mať súhlas a povolenie od svojich nadriadených, pričom musia uvádzať, kde, kedy sa budú zdržovať, aký je účel ich cesty a konkrétne, s kým sa stretnú.

Ďalej, ako Irena MEISTER uviedla, vedenie SE, okrem uvedeného urobilo aj také opatrenie, že zamestnancom SE zabezpečilo bezplatné dovolenkové pobyty v Španielsku, a to preto, aby bola nad nimi kontrola, kde sa cez dovolenku nachádzajú. Toto zamestnanci SE aj využívajú. Tiež zamestnancom SE boli zvýšené aj mesačné platy, to vraj preto, aby si ich ČSSR, ako aj iné socialistické štáty nemohli kúpiť.

Slovenskí emigranti NOSAĽ, NOSKOVIČ, STRAČANSKÍ, HEGAROVA a ďalší, ktorí sú zamestnaní s SR pred Irenou MBISTER tvrdili, že ČZECHOVICZ nebol do SE poslaný poľskými orgánmi, ale normálne emigroval a teraz ho poľské orgány násilne uniesli do Poľska. Vzhľadom nato, i medzi slovenskými emigrantmi, zamestnanými v SE sú obavy, aby aj oni neboli unesení.

Poznatzky získané k politickej a ideologickej oblasti :

Dňa 3.9.1971 obdržal predseda Za. KNY Bratislava anonymný protištátny list, -leták, ktorý bol leteckou poštou zaslaný z Kanady - Toronto dňa 22.8.1971. Jedná sa o strojom písaný, indigom rozmožený leták nasledovného textu :

"Vážený súdruh, pripravuje sa veľký prevrat v tvojej vlasti. V zahraničí sa pripravujú veľké akcie na zahubenie komunistických zepredancov, kolaborantov, zradcov a vyhubenie sovietskych osôb žijúcich na území československej vlasti. Každým dňom sa pripravuje likvidácia komunistických kádrov, tiež i nasedených v zahraničí. Pokračuje výtečná spolupráca so školami a univerzitami k docieleniu tohoto činu. Tiež nám pomáhajú rady veľvyslancov v zahraničí a pracovníci u Vás na ministerstvách. Ruski okupanti zo strachu samovoľne opúšťajú republiku. Ne dôveraj vláde, spolupracuje so západnými kruhmi." Podpis : " Spolupracovník dr. Gustáva Husáka a prezidenta Svobodu." Leták je písaný v českej reči.

Dňa 2.10.1971 bol na asfaltovej ceste pred budovou MNV v obci Jenovce, okr. Galanta zistený výskyt protištátneho hesla "Preč s Rusmi - my chceme Západ." Nápis bol vykonaný na miestech, kde sa pôvodne nachádzalo heslo "ZSSR - záruka svetového mieru", ktoré neznámy páchateľ zatrel vápnom. Nové heslo bolo namaľované palčičkovým písmom s použitím mletého vápna rozrobeneho vodou. Výška písmien bola 60 cm a šírka 5-7 cm. Heslo po odfotografovaní bolo odstránené.

Vo vyhľadávaní páchateľa sa pátra.

O-Štb. Nové Zámky bolo oficiálnou cestou zistené, že v posledných dňoch prišiel do kancelárie predsedu ZO KSS pri ČSD Nové Zámky Ladislav SVIDÁK, nar. [REDAKOVANÉ], sprievodca vlakov ČSD, bytom [REDAKOVANÉ]. Hneď po príchode vybral z vrecka kábita členskú legitimáciu KSS, vytrhol z nej prvý list a fotografiou a túto hodil na stôl so slovením, že nechce byť členom KSS z toho dôvodu, že komunistická strana mu doposiaľ nič nedala a každý na komunistov len nadáva.

Poznatzky získané k ekonomickej oblasti :

Dňa 3.10.1971 asi o 08.30 hod. vznikol vo výrobnj hale fínčlovej výroby v n.p. Závody 29. augusta Partizánske - závod Moravské Lieskové, okr. Trenčín požiar, ktorým bola postihnutá časť haly v rozmeroch 30 x 12 m. Predbežná škoda spôsobená požiarom sa odhaduje cca na 500 000.-Kčs. Požiar, podľa predbežného zistenia, vznikol samovznietením odpadu /acetónu,fermeže, odpadku kože a textilu/, ktorý je horľavinou 1. stupňa. Vzhľadom k tomu, že prevádzka bola od 22.00 hod. dňa 1.10.1971 až do zistenia požiaru uzavretá, zásah cudzej osoby možno vylúčiť. Príčiny požiaru zisťujú súdni znalci, z odboru chémie.

Poznatzky získané k činnosti pravicových síl :

Bolo zistené, že v súčasnej dobe prebiehajú súdne konania medzi bývalými pracovníkmi Čsl. rozhlasu v Bratislave, ktorí z tohoto boli pre pravičiarSKU činnosť v rokoch 1968-69 prepustení a Čsl. rozhlasom v Bratislave. Na týchto súdnych pojednávaních sa stretávajú všetci tí, čo boli z Čsl. rozhlasu pre pravičiarSKU činnosť prepustení a taktiež i z iných kultúrnych inštitúcií.

Na každom pojednávaní sa pravidelne zúčastňujú na mš Romen KALISKÝ, Peter KARVAŠ a Perla KARVAŠOVÁ, ktorí sa týchto

chovajú veľmi provokatívne, vyvolávajú nežiaducu atmosféru, čím narušujú kľudný priebeh súdnych konaní.

V týchto dňoch sa rieši odchod z Čsl. rozhlasu v Bratislave redaktora Jána ROHÁČA, ktorý zohral negatívnu úlohu počas augusta 1968 v nelegálnom vysielaní rozhlasu. ROHÁČ sa však odvoláva na to, že on je vyhadzovaný z rozhlasu, ale šéfredaktor HORSKÝ, ktorý mu podpísal a schvaľoval relácie do vysielania, je v rozhlase ponechaný i naďalej.

U zbytkov pravicovo oportunistických síl v Čsl. rozhlase sú snahy o diskreditáciu tých pracovníkov, ktorí sa aktívne prichýnili o konsolidáciu pomerov. Následkom toho sú títo pracovníci znechutení a napr. šéfredaktor propagandy v Čsl. rozhlase Ján JACKO i ďalší sa vyjadrili, že často sa dostávajú do takej situácie, žeby najradšej z rozhlasu odišli.

Ďalej boli získané poznatky, že bývalí rozhlasoví pracovníci vylúčení z KSS a prepustení zo služieb rozhlasu pre pravidlársku činnosť a to dr. ŠTÚR, dr. BAKČS, HISKOVÁ, HATALOVÁ, KLOČKOVÁ, KARVAŠOVÁ, LESNÁK, KRULIŠOVÁ a ďalší sa pravidelne stretávajú a hodnotia situáciu v Čsl. rozhlase. Najaktívnejšie v tomto smere sú KLOČKOVÁ a HISKOVÁ. Uvedené osoby sa navzájom navštevujú na svojich bytoch a v letných mesiacoch tohoto roku sa stretli pri jazere nad Topoľčanmi, pričom o dopravu na toto miesto sa postaral každý sám.

Poznatky k pasovej a vízovej problematike, emigrantom a navrátilcom :

Do 15.10.1971 emigrovalo zo Zs. kraja 11 477 osôb, z toho mesta Bratislavy 8 257 a z okresov 3 220 osôb. V hodnotenom období emigrovali 4 osoby, všetky z Bratislavy.

Do 15.10.1971 sa do Zs. kraja vrátilo 644 osôb, ktoré nemali legalizovaný pobyt v zahraničí. Z uvedeného počtu sa do Bratislavy vrátilo 357 osôb a do okresov v kraji 287 osôb.

V hodnotenom období sa vrátilo 5 osôb, z čoho 2 do Bratislavy a 3 do okresov.

Záujem o návrat do ČSSR prejavuje i naďalej 88 osôb. Prípava k emigrácii bola zistená u dvoch osôb z Bratislavy.

Vniknutie na územie republiky :

V uvedenom období vniklá na územie republiky Štyria cudzí štátni príslušníci a to :

Šaban VELLIĆ, nar. [REDAKOVANÉ], juhoslovenský štátny príslušník, bez pracovného pomeru. Menovaný ako juhoslovenský štátny príslušník sa dňa 2.10.1971 vlakom idúcim z Rakúska do ČSSR pokúšal na juhoslovenský falošný pas dostať na územie ČSSR, pričom bol zadržaný.

Alađer ROČZÓK, nar. [REDAKOVANÉ], štátny prísl. Maďarska, zamestnaný ako pomocný robotník v Budapeštianskych lodeniach, ktorý sa po vniknutí na naše územie pokúsil ilegálne prekročiť štátnu hranicu do Rakúska.

Lothar REITER, nar. [REDAKOVANÉ], štátny prísl. NDR, povolaním vodič, t.č. vojak základnej služby, ktorý ilegálne vnikol na územie ČSSR s úmyslom dostať sa do Rakúska a odtiaľ do západného Berlína.

Stanielav STARZYK, nar. [REDAKOVANÉ], štátny prísl. PNR, zadržaný v rekreačnom dome RELAKS Wisla. Menovaný bol zadržaný na hlavnej stanici v Bratislave pri kontrole osobných dokladov.

Proti všetkým bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin podľa §-u 110 tr.zák. a podaný návrh na ich väzbu.

Rozpracovávanie štátobezpečnostných prípadov :

V období od 1.10. do 15.10.1971 boli zavedené 3 nové prípady, ktorých rozpracovávanie sa prevádza pre nasledovnú trestnú činnosť :

- podozrenie zo záškodníctva podľa § 95 tr.zák. - 1 prípad
- poburovenie proti republike podľa § 100 tr.zák.- 1 prípad
- hanobenie republiky a jej predstaviteľa podľa § 103 tr.zák. - 1 prípad

Realizované prípady :

V období od 1.10.1971 do 15.10.1971 bolo vznesené obvi-
nenie a začaté trestné stíhanie proti 13 osobám, z čoho pre:

- hanobenie republiky a jej predstaviteľa
podľa § 103 tr. zákona 1 osoba
- opustenie republiky podľa
§ 109/2 tr. zákona 8 osôb
- vniknutie na územie republiky
podľa § 110 tr. zákona 2 osoby
- pokus vniknutia na územie
republiky podľa §§ 8/1 a 110 tr. zákona 1 osoba
- vniknutie na územie republiky podľa
§ 110 tr. zákona a pokusu opuste-
nia republiky podľa §§ 8/1 a 109/1 tr. zák... 1 osoba

Morálne politický stav príslušníkov ŠtB. :

V hodnotenom období na úroveň morálne politického stavu
príslušníkov ŠtB. oproti predchádzajúcemu stavu nedošlo k
žiadnym pozoruhodnejším zmenám.

Vyhotovené v 5 výtlačkoch

- Výtł. č. 1 pre HS-ŠtB--tu KV KSS
- Výtł. č. 2 pre MsV KSS
- Výtł. č. 3 pre HS-ŠtB
- Výtł. č. 4 pre zást. náč. S-ŠtB
- Výtł. č. 5 pre anal. skup. S-ŠtB

Vypracoval :

[Handwritten signature]